

مرکز پژوهش های اتاق ایران

احکام پیشنهادی اتاق ایران جهت
درج در لایحه برنامه هفتم توسعه
(حوزه فرابخشی)
ویرایش اول

دی ۱۴۰۱

شناسنامه گزارش

مرکز پژوهش های اتاق ایران

عنوان:

احکام پیشنهادی اتاق ایران جهت درج در لایحه برنامه هفتم توسعه
(ویرایش اول)

مدیریت پژوهش های اقتصادی

تهیه کننده: فرزانه صمدیان

باهمکاری: کمیسیون های تخصصی و معاونت استان ها و تشکل های اتاق ایران

اظهار نظر کنندگان: خانم ها شیما حاجی نوروزی، اطهره نژادی و سحر بشیری و آقایان ابراهیم بهادرانی، حسن

ولی بیگی، محمد رضا رمضانی، حمیدرضا فولادگر، عباس کشاورز، جلیل کاربخش، منوچهر اسدی، فرج الله معماری،

فرشید شکر خدایی، فریدون اسعدی، محمد زائری، محسن ملایی

ناظران علمی: محمد قاسمی و منیره امیرخانلو

تاریخ انتشار: دی ۱۴۰۱

واژه های کلیدی: برنامه هفتم توسعه، احکام فرابخشی

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرست)، پلاک ۱۷۵

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۸	احکام فرا بخشی
۸	۱- گسترش رقابت در فعالیت‌های اقتصادی و مقابله با انحصار
۱۰	۲- ثبات بخشی به اقتصاد
۲۱	۳- ارتقای سرمایه‌گذاری
۲۳	۴- کاهش فقر و بهبود توزیع درآمد
۲۳	۵- تحقق بخشی به آمایش سرزمین
۲۴	۶- اصلاحات حکمرانی

مقدمه

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تا کنون پنج گزارش درباره برنامه هفتم توسعه منتشر کرده است و طی آنها ضمن آسیب‌شناسی تهیه و اجرای برنامه‌های قبلی و همچنین نقد و بررسی نظامنامه برنامه هفتم توسعه، پیشنهادهایی برای تغییر روش تهیه برنامه‌های میان مدت توسعه ارائه و اولویت‌های کشور را از دیدگاه بخش خصوصی تبیین نموده است. با توجه به ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه و اعلام موضوع تدوین سریع برنامه هفتم در سال جاری توسط دولت، در گزارش حاضر پیشنهادهایی برای درج در برنامه هفتم توسعه ارائه شده است. این پیشنهادهای حاصل مطالعات برخی کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران، نظرات اتاق‌های استانی و برخی اعضای اتاق، اخذ نظرات صاحب‌نظران و مشاوران اتاق و مطالعاتی است که در مرکز پژوهش‌های اتاق ایران انجام شده است. شایان ذکر است که اتاق ایران بر مبنای مطالعات خود دو اولویت مهم برنامه هفتم توسعه را "افزایش بهره‌وری" و "توسعه صادرات غیر نفتی" انتخاب کرده است.

در پاسخ به این سؤال که "برای افزایش بهره‌وری و توسعه صادرات چه اقداماتی باید انجام شود؟"، باید گفت که حاصل مجموعه مطالعات انجام شده و نظرات اخذ شده از فعالان اقتصادی در قالب پایش‌های فصلی محیط کسب و کار، در گزاره‌های زیر خلاصه می‌شود:

- برنامه هفتم توسعه در شرایطی در حال تهیه است که وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور ملتهب و نامطلوب است. از دیگر سو کلان روندهای بین‌المللی در عرصه اقتصاد و تجارت بین‌الملل، بلوک بندی سیاسی و توسعه فن‌آوری در حال تغییرات شگرفی است و اگر کشور بخواهد به مسیر گذشته خود ادامه دهد، امید چندانی به سرعت گرفتن توسعه و پیشرفت اقتصاد ایران نسبت به کشورهای منطقه و جهان وجود ندارد. لذا لازم است با تنش زدایی در روابط با قدرت‌های مختلف، زمینه‌های استفاده از سرمایه‌های خارجی، خدمات بانکی، بیمه‌ای و حمل و نقل بین‌المللی و غیره فراهم شود.
- بهره‌وری بخش خصوصی در تولید کالاها و خدمات بازاری بالاتر است لذا دولت باید کالاهای عمومی تولید کند و نقائص بازار (پیامدهای جانبی، انحصارها و نقص اطلاعات) را مرتفع نماید.
- نهادها و موسسات عمومی غیردولتی (شبه دولت) که به دلایل مختلف مانند رانت اطلاعات، رانت دسترسی به منابع تولید از جمله سرمایه و نهادهای تولید و غیره برخوردار هستند و در کرسی‌های تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری نفوذ دارند (اما تابع هدف آنها مشخص نیست و مأموریت‌های توسعه‌ای هم ندارند) از رقابت با بخش خصوصی منع شوند.

- دولت از مداخله در سازوکار بازار به ویژه قیمت‌گذاری محصولات نهایی (به غیر از کالاهای اساسی و بازارهای انحصاری) منع شود و مبنای حمایت‌ها از صنایع (در خصوص قیمت نهاده‌هایی مانند انرژی و آب و خوراک صنایع و غیره)، اولویت‌های تعیین شده در سند استراتژی توسعه صنعتی قرار گیرد.
- بهبود بهره‌وری مصرف انرژی و آب در بخش تولید و همچنین بخش خانوار، با توجه به آثاری که در افزایش کارایی عملکرد تمام بخش‌ها دارد، در شرایط حاضر، ضرورت تام دارد. تحقق بخشی به این مهم از یک سو، نیازمند سرمایه‌گذاری و دسترسی به فناوری است که این سرمایه‌گذاری‌ها باید با کمک منابع دولتی، صندوق توسعه ملی، نظام بانکی و بورس و همچنین منابع خانوارها و بنگاه‌ها انجام شود و از سوی دیگر مستلزم ایجاد اصلاحات قیمتی، باهدف نشان دادن کمیابی منابع آب و انرژی و غیره است که باید برنامه و به تدریج محقق می‌شود.
- سیاست‌های پولی و مالی، ارزی و تجاری به گونه‌ای تعیین شود که ثبات اقتصادی در طول برنامه را تضمین کند. ثبات اقتصادی، لازمه هرگونه تصمیم برای فعالان اقتصادی از جمله تصمیم‌گیری در حوزه سرمایه‌گذاری است. بدون جهش در سرمایه‌گذاری داخلی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی، افزایش بهره‌وری و دستیابی به رشد اقتصادی بالا ناممکن است.
- شرط لازم برای توسعه صادرات غیرنفتی، تولید کالاها و خدمات با کیفیت مطلوب و با فناوری مناسب و مکفی است که در حوزه وظایف بخش خصوصی قرار دارد. شرط کافی، حفظ انگیزه‌های اقتصادی صادرکنندگان و همچنین تامین زیرساخت‌های کافی و مناسب از قبیل راه، راه آهن و بندر و دسترسی به خدمات مالی، ترانزیتی و بیمه‌ای بین‌المللی است که عمدتاً وظیفه دولت است. همچنین در راستای حفظ این انگیزه‌ها، دولت حداقل درباره ارزش‌های حاصل از صادرات بخش خصوصی نباید قیمت‌گذاری دستوری انجام دهد.
- برقراری ثبات اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی، دسترسی به فن‌آوری‌های روز و همچنین توسعه صادرات، بدون حل و فصل منازعات بین‌المللی و همچنین بدون پیوستن به معاهداتی مانند گروه ویژه اقدام مالی (FATF)، کنوانسیون پالرمو و غیره بسیار دشوار و در مواردی ناممکن است.
- متأسفانه فقر در کشور در یک دهه اخیر به دلیل توقف رشد اقتصادی و جهش‌های تورمی، گسترش یافته است. لذا لازم است به همان اندازه که به رشد اقتصادی توجه می‌شود به موضوع توزیع مواهب رشد و همچنین ایجاد نظام تامین اجتماعی چند لایه هم توجه کرد.
- در برنامه‌های توسعه، برنامه‌ریزی فضایی بر مبنای آمایش سرزمین و تقسیم کار بین مناطق تاکنون چندان مورد توجه قرار نگرفته است. انتظار می‌رود دولت محترم مبنای تصمیم‌سازی‌ها و سیاست‌گذاری‌های خود را طی برنامه هفتم بر اساس سند آمایش سرزمین تنظیم نماید.

پیشنهاد‌های ارائه شده در حوزه فرابخشی با در نظر گرفتن ملاحظات فوق، تنظیم شده‌اند. شایسته ذکر است که اگر بهترین برنامه عالم هم نوشته شود، ساختار حکمرانی فعلی در کشور به دلیل پخش بودن مسئولیت‌ها و منابع، تعدد مسائل و مشکلات روزمره و غیره چندان در اجرای برنامه‌ها موفق نیستند. از این رو شرط کافی برای موفقیت برنامه، اصلاحات نهادی است. لذا مهم‌ترین نقش برنامه را می‌توان در ایجاد هماهنگی بین اجزاء برای دستیابی به اهداف تعیین شده و فراهم کردن فرصت برای تغییرات سازمانی و نهادی دانست.

ردیف	حکم پیشنهادی
احکام فرا بخشی	
۱- گسترش رقابت در فعالیتهای اقتصادی و مقابله با انحصار	
۱-الف) قیمت گذاری	
۱	<p>قیمت گذاری محصولات و خدمات تولیدی کلیه بنگاه‌هایی که سهام آنها در بازار بورس اوراق بهادار معامله می‌شود، بنگاه‌هایی که کالاها و محصولات آنها در بورس کالا عرضه می‌شود و بنگاه‌هایی که مالکیت آنها خصوصی است، در طول برنامه ممنوع است.</p> <p>تبصره ۱- دولت مکلف است برنامه اصلاح قیمت نهاده‌های تولیدی محصولات و خدمات فوق از جمله انرژی، خوراک و... را بر اساس اولویت‌های تعیین شده در راهبرد توسعه صنعتی و تقویت تولید داخلی در شش ماهه اول برنامه هفتم به تصویب هیات وزیران برساند و اعلان عمومی کند.</p> <p>تبصره ۲- حمایت دولت از تولید کالاهای فوق از طریق حمایت‌های قیمتی مانند تعیین کف قیمت یا اعطای یارانه به نهاده‌ها مانند اعطای وام یا انرژی ارزان قیمت، به‌جز اولویت‌های تعیین شده در راهبرد توسعه صنعتی و تقویت توسعه داخلی ممنوع است.</p>
۲	<p>به‌منظور بهبود ساختار انگیزشی برای حضور بخش خصوصی و خروج تدریجی دولت از حوزه زیرساخت، قیمت گذاری خدمات در حوزه زیرساخت (آب و فاضلاب، راه سازی و غیره) بر مبنای معیارهای قیمت تمام شده و سود عادلانه انجام خواهد شد. به منظور افزایش انگیزه بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت دولت موظف است با فراهم کردن زمینه‌های حقوقی و مدیریتی از سال سوم برنامه از طریق قراردادهای بلندمدت، کالاها و خدمات ارائه شده در این حوزه را خریداری کند.</p>
۳	<p>دولت و شرکتهای دولتی عرضه‌کننده انحصاری نهاده‌ی تولید (مانند خوراک پتروشیمی) موظف‌اند، به منظور کاهش عدم قطعیت‌های اقتصادی و علامت‌دهی صحیح به فعالان اقتصادی، قیمت این نهاده‌ها را با در نظر گرفتن هزینه فرصت آنها و اولویت‌های تعیین شده در راهبرد توسعه صنعتی، بر اساس یک سازوکار مشخص و شفاف قیمت‌گذاری و تحت قراردادهای حداقل ۱۰ ساله در سال اول برنامه تعیین کنند.</p>
۴	<p>با توجه به نقش فرا قوه‌ای شورای رقابت و به منظور ایجاد وحدت رویه در فرآیندهای قیمت‌گذاری، تمامی سازمان‌ها و نهادهای اثرگذار در حوزه‌ی تعیین قیمت از جمله سازمان حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و سازمان تعزیرات حکومتی منحل شده و تصمیمات در خصوص تنظیم قواعد قیمت‌گذاری صرفاً توسط شورای رقابت یا تنظیم‌گرهای تخصصی بخشی اتخاذ می‌شود.</p>

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>به منظور افزایش بهره‌وری انرژی و کاهش شدت مصرف انرژی در کشور دولت موظف است از محل ۱۰ درصد منابع واریزی به صندوق توسعه ملی، انتشار اوراق مالی اسلامی و تغییر قیمت حامل‌های انرژی اقدامات زیر را انجام دهد:</p>	
<p>۱- الزام به استفاده از لوازم کم مصرف برای مصرف کنندگان خانگی و فن آوری‌های صرفه جویی کننده انرژی برای بخش تولید از طریق کمک به تعویض و نوسازی آنها با پرداخت مابه التفاوت یارانه سود تسهیلات بانکی. حداکثر نرخ سود این تسهیلات برای متقاضیان ۵ درصد خواهد بود. تبصره- تسهیلات موضوع این بند پس از نصب و راه اندازی لوازم به تولیدکنندگان پرداخت خواهد شد.</p>	
<p>۲- به منظور حل معضل دسترسی خانوارها به تسهیلات خرید لوازم خانگی صرفه جویی کننده انرژی و خودروهای کم مصرف از سال دوم برنامه خط اعتبار بانکی، ایجاد می شود. سقف خط اعتباری مطابق با میزان درآمد اعلامی افراد در بانک اطلاعاتی "مالیات بر مجموع درآمد" است. مبالغ خط اعتبار بانکی صرفاً برای کالا و خدمات تولید داخلی که مصرف انرژی آنها حداقل است قابلیت تخصیص دارد. مبلغ اعتبار استفاده شده توسط مشتریان (خانوارها) مستقیماً به شرکت‌های تولیدی یا تأمین کنندگان مواد اولیه شرکت‌های تولیدی پرداخت خواهد شد.</p>	
<p>۳- کلیه تولیدکنندگان و واردکنندگان تجهیزات انرژی‌بر، موظف‌اند نسبت به تهیه و نصب برچسب مصرف انرژی بر روی کالا و بسته‌بندی آن اقدام نمایند. توزیع و فروش تجهیزات انرژی‌بر فاقد برچسب مصرف انرژی ممنوع است. موسسه استاندارد و وزارت صمت موظف به کنترل نظارت و برخورد با متخلفان هستند.</p>	
<p>۴- چنانچه تولیدکنندگان لوازم خانگی انرژی‌بر، اقدام به سرمایه‌گذاری مشترک با شرکای خارجی در راستای ارتقای فن آوری نمایند، در طول برنامه از معافیت مالیاتی ۵ درصدی (علاوه بر سایر معافیت‌های وضع شده) برخوردار خواهند شد و سرمایه شریک خارجی در برابر تحریم‌ها توسط دولت بیمه خواهد شد.</p>	۵
<p>۵- به منظور اصلاح الگوی مصرف در ساختمان سازی، شهرداری‌ها مکلفند از سال دوم برنامه نسبت به درج الزام رعایت مقررات ملی ساختمان در پروانه‌های ساختمانی اقدام نمایند. صدور پایان کار منوط به رعایت کامل این مقررات است. گواهی میزان مصرف انرژی با مسئولیت شهرداری صادر و به خریداران مسکن ارائه خواهد شد.</p>	
<p>۶- بازسازی و نوسازی خطوط فرسوده تولید، انتقال و توزیع انرژی کشور را با پیشرفت سالانه ۱۰ درصد بطوریکه در پایان سال پنجم، ۵۰ درصد خطوط تولید و انتقال انرژی بازسازی و نوسازی شده باشد.</p>	
<p>۷- دولت مکلف است هزینه مشترکان پر مصرف خانگی حامل‌های انرژی برق و گاز و آب را به روش پلکانی محاسبه نماید.</p>	
<p>۸- عایق‌بندی منازل مسکونی و اداری با حمایت از تأسیس شرکت‌های صرفه‌جویی کننده انرژی (ESCO)</p>	
<p>۹- حداکثر شش ماه پس از ابلاغ این قانون بازار گواهی صرفه‌جویی کربن در بورس انرژی راه‌اندازی می شود. آئین‌نامه اجرایی این بند حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بورس انرژی، سازمان برنامه، وزارتخانه‌های نفت و نیرو تهیه و به تأیید هیات وزیران می‌رسد.</p> <p>۱۰- ۱- کلیه مخارج مصرف کنندگان انرژی در بخش تولید (کشاورزی، صنعت، معدن) برای صرفه جویی در انرژی، در طول برنامه هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می شود.</p>	
<p>۱۱- تبصره ۱- پرداخت یارانه نقدی از محل تغییرات قیمت حامل‌های انرژی موضوع این ماده تنها برای دو دهک اول درآمدی مجاز است.</p>	

ردیف	حکم پیشنهادی
۱-ب) واگذاری مالکیت به بخش خصوصی	
۱	دولت مکلف است در اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، علاوه بر سهم ۲۵ درصدی بخش تعاون در اقتصاد کشور، الزامات لازم از سال اول برنامه برای افزایش سهم و نقش بخش خصوصی، حداقل به میزان ۷۰ درصد را در برنامه توسعه هفتم فراهم نماید.
۲	<p>کلیه دستگاه‌های اجرایی و نهادها یا موسسه‌های عمومی غیر دولتی موظف‌اند به منظور ارتقای بهره‌وری، تمرکز بر امر تنظیم‌گری و افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد، تا پایان برنامه هفتم توسعه ۸۰ درصد مالکیت و مدیریت بنگاه‌های اقتصادی وابسته به خود را به بخش خصوصی واگذار کنند. برنامه سالانه این واگذاری‌ها حداکثر شش ماه پس از تصویب و ابلاغ این قانون به تصویب هیات وزیران و سایر مراجع ذیربط می‌رسد و اعلام عمومی می‌شود.</p> <p>تبصره ۱- واگذاری مدیریت شرکت‌ها (بدون انتقال مالکیت) برای دوره‌ای معین طی یک قرارداد شفاف به اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله کنسرسیوم‌های بخش خصوصی مجاز است. در طول دوره‌ای که مدیریت شرکت‌ها واگذار شده است، دولت حق مداخله در مدیریت یا قیمت‌گذاری محصول را ندارد.</p> <p>تبصره ۲- معافیت از این ماده درباره نهادها یا موسسه عمومی غیر دولتی زیر نظر مقام معظم رهبری مستلزم اخذ اذن از ایشان است.</p>
۳	<p>حوزه‌های مجاز برای فعالیت اقتصادی نهادهای عمومی غیر دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و سایر نهادهایی که به هر نحو عهده‌دار وظایف و خدماتی بوده که جنبه عمومی دارد و دارای شخصیت حقوقی مستقل و مصرح در اساس‌نامه، واحد سازمانی مشخص و استقلال مالی می‌باشند و کلیه مؤسسات، شرکت‌ها و واحدهای تابعه و وابسته آنها، منحصر به حوزه‌هایی است که بخش خصوصی و تعاونی به هر دلیلی، توان و تمایلی به فعالیت در آنها را ندارند. حضور این نهادها در صنایع و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ، مادر، با فن‌آوری بالا و خطرپذیر در قالب مشارکت با بخش خصوصی و تعاونی و یا به صورت شرکت‌های سهامی عام مجاز است.</p> <p>تبصره- واگذاری سهام بنگاه‌های دولتی به نهادهای موضوع این ماده به هر صورت (از جمله رد دیون دولت) ممنوع است.</p>
۱-ج) مبارزه با انحصار	
۱	در طول دوره برنامه هفتم توسعه ترک تشریفات مناقصات به جز طرح‌های حوزه دفاعی و امنیتی ممنوع است.
۲- ثبات بخشی به اقتصاد	
۲-الف) سیاست‌های مالی و بودجه‌ای	
۱	<p>به منظور کاهش وابستگی هزینه‌های جاری به منابع حاصل از صادرات نفت و گاز، سقف سهم دولت از محل منابع ارزی حاصل از صادرات نفت خام و خالص صادرات گاز طبیعی قابل استفاده در تأمین منابع عمومی بودجه سالانه، در طول برنامه حداکثر به اندازه معادل ریالی ۲۰ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۲ تعیین می‌شود که بر مبنای رقم دلاری در سال‌های بعد سالانه ۱۰ درصد کاهش می‌یابد و منابع به صندوق توسعه ملی اضافه می‌شود. برای دستیابی به این هدف و کنترل هزینه‌های جاری، کمیته بازنگری در وظایف دولت با مسئولیت معاون اول رئیس‌جمهور، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور، دیوان محاسبات کشور و وزیر ذی‌ربط تشکیل می‌شود. کمیته مذکور موظف است سالانه به اندازه ۵ درصد مصارف عمومی، پیشنهاد صرفه‌جویی و کاهش هزینه ارائه نماید.</p> <p>تبصره- هیات وزیران صلاحیت انحلال و ادغام دستگاه‌های اجرایی و همچنین تغییر شیوه ارائه خدمات عمومی به پیشنهاد کمیته فوق را دارد. نتایج فرایند بازنگری هزینه‌ها، تغییر شیوه ارائه خدمات دولت و پیشنهاد اصلاح قوانین و مقررات هر شش ماه یکبار به مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد شد.</p>

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>دولت موظف است هر ساله همزمان با تقدیم بودجه سالانه کشور، در سند مستقلى، دلایل توجیهی درباره انحراف پیش‌بینی‌ها و برآوردهای قبلی (سال بودجه ای و سال ماقبل آن) مربوط به هر یک از بندهای "منابع عمومی" که نسبت به ارقام مصوب مجلس شورای اسلامی بیش از ده درصد و ردیف‌های اعتباری که نسبت به ارقام مصوب در اسناد تفصیلی بودجه بیش از ۵ درصد، تفاوت دارند را به مجلس شورای اسلامی ارائه کند. سازمان برنامه‌بودجه باید تخصیص منابع را به‌گونه‌ای مدیریت نماید که انحراف اعتبارات تخصیص‌یافته بیش‌تر از ۵٪ درصد ارقام مصوب مجلس نباشد. همچنین گزارش مستقل بدهی‌ها و تعهدات دولت در قالب تحلیل پایداری مالی دولت در بازه زمانی پنج‌ساله (به‌صورت غلطان) هر ساله همزمان با تقدیم بودجه سالانه کشور به مجلس شورای اسلامی تقدیم خواهد شد.</p>	۲
<p>نحوه شروع طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید، مشارکت دولت در تأمین منابع آنها و نحوه استفاده از مشارکت‌های عمومی - خصوصی و استفاده اتکایی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز برای اجرای طرح‌های زیرساختی، تابع قانونی است که مبتنی بر لایحه پیشنهادی دولت، ظرف شش ماه به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید. تعریف طرح‌های جدید خارج از روندی که در قانون فوق تعیین می‌شود ضمن تصویب بودجه ممنوع است.</p>	۳
<p>به منظور نظارت مؤثر مالی و عملیاتی بر سرمایه‌های عمومی در اختیار شرکت‌های دولتی، سازمان برنامه و بودجه موظف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی از ابتدای برنامه با تعیین شاخص‌های مالی و عملیاتی به تفکیک هر یک از شرکت‌های دولتی که بیانگر کمیت و کیفیت اداره سرمایه‌های عمومی توسط این شرکت‌ها باشند، اطلاعات لازم به تفکیک هر شرکت را، در قالب سند مجزایی همراه با سند راهبردهای بودجه‌ای به مجلس شورای اسلامی ارائه کند. ارائه اطلاعات مالی این شرکت‌ها در قالب سامانه شرکت‌های بورسی هر شش ماه یکبار از سال اول برنامه برای اطلاع عموم الزامی است.</p>	۴
<p>دولت موظف است به‌منظور مدیریت بدهی‌های خود، اقدامات زیر را برای ساماندهی بدهی‌های دولت، مطابق قوانین مربوطه انجام دهد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- حفظ شاخص نسبت بدهی دولت و شرکت‌های دولتی به تولید ناخالص داخلی (G.D.P) در سطح حداکثر چهل درصد (۴۰٪) ۲- ساماندهی اصل بدهی‌ها از طریق تمدید و تسویه سود مربوطه از طریق درج در بودجه عمومی ۳- حذف تدریجی اوراق تسویه خزانه و استفاده از اوراق بدهی با تصویب مجلس شورای اسلامی ۴- تأدیه بدهی دولت به اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی از طریق بازارهای کوتاه‌مدت و تأدیه بدهی دولت به‌نظام بانکی و نهادهای عمومی و غیردولتی از طریق ابزارهای بدهی میان‌مدت و بلندمدت تبصره - افزایش شاخص نسبت بدهی تا پنجاه درصد (۵۰٪) با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تأیید هیأت وزیران امکان‌پذیر است. در شرایط اضطراری دولت می‌تواند با تصویب مجلس شورای اسلامی شاخص نسبت بدهی را برای مدت محدود تا پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش دهد و متعاقب رفع شرایط اضطراری در بازه زمانی حداکثر سه‌ساله از طریق تسویه بدهی‌ها، شاخص نسبت بدهی را به چهل درصد (۴۰٪) برساند. 	۵
<p>در طول دوره برنامه هر نوع بدهی دولت که در چارچوب قراردادهای موجود و فعال دولت ایجاد می‌شود باید به‌صورت نقدی و تا پایان سال مالی تسویه گردد. به‌علاوه هر نوع بدهی جدید دولت با افق زمانی بیشتر از یک سال صرفاً در چارچوب انتشار اوراق بدهی صورت پذیرد و ایجاد بدهی به‌صورت تعهدی ممنوع است. دولت صرفاً مجاز است با فروش اوراق بدهی در بازار اولیه، منابع مالی نقد، جمع‌آوری کرده و با آن، تعهدات خود در چارچوب قراردادهای فعال را نقدا پرداخت کند.</p>	۶
<p>دولت موظف است بدهی معوق خود به بخش خصوصی را از ابتدای برنامه، اوراق بهادار سازی کرده و برای آن‌ها جریان نقدی با سرسیدهای مشخص تعیین کند. این اوراق می‌تواند حداکثر ۱۰ ساله باشد. برنامه زمانی ورود این اوراق به بازار سرمایه در ابتدای هر سال توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام می‌شود.</p>	۷

ردیف	حکم پیشنهادی
۸	در صورت دیرکرد دولت در بازپرداخت بدهی بخش خصوصی، جریمه این دیرکرد معادل وجه التزام نظام بانکی است و اصل بدهی مطابق با نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار تعدیل می‌شود.
۹	تهاتر زنجیره‌ای بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی با بدهی بخش دولتی به بخش خصوصی از طریق اوراق در طول برنامه مجاز است به طوری که بدهی دولت به بخش خصوصی و بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی از طریق این اوراق تسویه شود. بانک‌ها می‌توانند این اوراق را برای دریافت منابع به‌عنوان وثیقه نزد بانک مرکزی قرار دهند یا از این اوراق برای تسویه بدهی خود به بانک مرکزی استفاده کنند.
۱۰	در راستای سیاست‌های حمایت از تولید، نرخ مالیات بر درآمد موضوع مواد (۱۰۵) و (۱۳۱) قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقوقی و حقیقی دارای پروانه بهره‌برداری یا مجوز تولید از مراجع ذی‌ربط در فعالیت‌های تولیدی در طول برنامه هفتم معادل پنج واحد درصد کاهش می‌یابد. این بخشودگی علاوه بر سایر معافیت‌ها و بخشودگی‌ها و مشوق‌های قانونی اشخاص مذکور می‌باشد.
۱۱	به منظور تشویق سرمایه‌گذاری در شرکت‌های تولیدی خصوصی و تعاونی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذی‌ربط و ترغیب آنها به عدم تقسیم بخش بیشتری از سود اکتسابی و استفاده از منابع حاصل برای افزایش سرمایه و در نتیجه توسعه بخش‌های تولیدی و ایجاد فرصت‌های شغلی در طول مدت برنامه هفتم، مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم‌نشده شرکت‌های مذکور که به حساب سرمایه انتقال می‌یابد مشمول نرخ صفر مالیاتی است.
۱۲	به منظور حمایت از بخش کشاورزی و توسعه فعالیت‌های خدمات فنی و مهندسی در طول برنامه هفتم، صادرات کالاهای کشاورزی و خدمات فنی و مهندسی برای استفاده از معافیت مالیاتی الزامی به رفع تعهد ارزی ندارند.
۱۳	سازمان برنامه‌بودجه موظف است به منظور سازمان‌دهی امور زیربنایی شهرک‌های صنعتی، در طی سال‌های برنامه هفتم توسعه، معادل نیم درصد از عوارض وصولی قانون مالیات بر ارزش‌افزوده را در یک ردیف بودجه مستقل به شرکت شهرک‌های صنعتی تخصیص دهد تا جهت امور مذکور هزینه شود.
۱۴	وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است به منظور افزایش کارایی و تحقق عدالت مالیاتی در اختلافات مالیاتی تا پایان سال اول برنامه نسبت به جداسازی و استقلال مرکز دادرسی مالیاتی از سازمان امور مالیاتی و اداره آن زیر نظر مستقیم وزارت مذکور اقدام نماید.
۱۵	سازمان امور مالیاتی موظف است تا سال سوم برنامه هفتم توسعه، آن بخش از پرونده‌های مؤدیان مالیات بر ارزش‌افزوده دوره‌های سنوات ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۷، که اظهارنامه‌های خود را در موعد مقرر تسلیم نموده‌اند و تاکنون مورد رسیدگی قرار نگرفته‌اند، بر اساس دستورالعملی که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور ظرف یک ماه بعد از ابلاغ این قانون تهیه می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، بدون رسیدگی قطعی کند.
۱۶	سازمان امور مالیاتی کشور موظف است در سال اول برنامه به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی کند تا برون‌سپاری فعالیت‌های مالیاتی موضوع تبصره (۲) ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب (۹۴/۴/۳۱) را به بخش خصوصی واجد شرایط عملیاتی و اجرایی نماید.

ردیف	حکم پیشنهادی
۱۷	<p>در جهت تقویت سه جانبه گرایی در سازمان تأمین اجتماعی از ابتدای برنامه، شورای عالی تأمین اجتماعی مرکب از اعضای ذیل تشکیل می‌گردد:</p> <p>۱) وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (رئیس شورا)</p> <p>۲) رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور</p> <p>۳) رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور</p> <p>۴) رئیس سازمان تأمین اجتماعی</p> <p>۵) وزیر امور اقتصادی و دارایی</p> <p>۶) وزیر صنعت، معدن و تجارت</p> <p>۷) پنج نفر نمایندگان کارفرمایان از بخش‌های مختلف با معرفی تشکل‌های عالی کارفرمایی مندرج در قانون کار</p> <p>۸) چهار نفر نمایندگان بیمه‌شدگان با معرفی تشکل‌های عالی کارگری مندرج در قانون کار</p> <p>۹) یک نفر نماینده مستمری‌بگیران با معرفی کانون عالی مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی</p> <p>تبصره- جلسات شورای عالی با حضور حداقل یازده نفر از اعضا به نحوی که حداقل دو نفر از اعضای موضوع جزء (۷) و (۸) و اعضای موضوع جزء (۹) در جلسه حاضر باشند، رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن حداقل با رأی نه نفر از اعضاء لازم‌الاجراء است.</p>
۱۸	<p>با هدف کاهش تکالیف بر سازمان تأمین اجتماعی، ایجاد هر گونه تعهد جدید توسط دولت و مجلس شورای اسلامی برای سازمان تأمین اجتماعی بدون در نظر گرفتن تأمین منابع پایدار برای آن که به صورت مستقل و در ردیف‌های مجزا در بودجه سنواتی درج خواهد شد، ممنوع است. اعتبارات ردیف‌های موضوع این ماده تخصیص یافته تلقی می‌شود و نیازی به تخصیص از سوی سازمان برنامه و بودجه ندارد.</p>
۲-ب) سیاست‌های پولی، بانکی و بازار سرمایه	
۱	<p>تعیین دستوری نرخ سود بانکی از سال دوم برنامه ممنوع است. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است از طریق ابزارهای سیاست پولی با مداخله در بازار بین بانکی نرخ سود را در محدود مطلوب سیاستگذار پولی مدیریت کند.</p>
۲	<p>هرگونه تکلیف به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در راستای استفاده از منابع آنها در طول سال‌های اجرای قانون برنامه در خصوص تسهیلات با نرخ سود کمتر، مشروط به پیش‌بینی مابه‌التفاوت نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار و درج آن در ردیف‌های مستقل و مجزا تحت همین عنوان در قوانین بودجه سالانه است.</p>
۳	<p>به منظور بهبود در تخصیص منابع بانک‌ها، تأمین مالی پروژه‌های بزرگ از طریق اعطای وام‌های سندیکایی مجاز است. بانک مرکزی موظف است قواعد و مقررات لازم برای ارزیابی پروژه‌های بزرگ و تأمین مالی چندگانه آنها و همچنین مدیریت ریسک وام‌های سندیکایی را ظرف یک سال تهیه و ابلاغ کند.</p>
۴	<p>به منظور بهبود در تخصیص منابع بانک‌های توسعه‌ای، فعالیت بانک‌های توسعه‌ای و تخصیص اعتبار توسط این بانک‌ها ذیل قراردادهای عمومی-خصوصی، تأمین مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری بزرگ و رهبری اعطای وام‌های سندیکایی مجاز است، به طوری که این بانک‌ها عهده‌دار تأمین مالی بخش خصوصی برای اجرای پروژه‌های عمومی با در نظر گرفتن ریسک اجرای پروژه و نرخ سود متناسب با بازدهی اجرای پروژه شوند.</p>

ردیف	حکم پیشنهادی
۵	<p>کلیه اموال و دارایی‌ها اعم از عین، منفعت، طلب و حقوق مالی، منقول و غیرمنقول، اموال مادی و غیرمادی مانند اوراق بهادار، عواید قابل تصرف از سهام، مانده پاداش پایان خدمت و ذخیره مطالبات کارکنان، حقوق و مزایای مستمر دریافتی، مطالبات قراردادی، برند و نشان تجاری (برند)، مالکیت‌های فکری، کالاهای بادوام، بیمه‌های مسئولیت، مجوزهای اداری، یارانه نقدی و نظایر آن قابل توثیق می‌باشند.</p> <p>تبصره ۱- آیین‌نامه این ماده حداکثر به مدت ۳ ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب شورای تأمین مالی می‌رسد.</p> <p>تبصره ۲- نهادهای وثیقه پذیر می‌توانند تمام یا بخشی از موجودی انبار (مواد اولیه یا محصول) واحدهای تولیدی را به وثیقه بگیرند.</p> <p>تبصره ۳- مؤسسات اعتباری (بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی) موظفاند ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، ضوابط داخلی خود برای تنظیم وثایق دریافتی از اعتبار گیرندگان متناسب با امتیاز اعتباری یا رتبه اعتباری آن‌ها را تنظیم و پس از تصویب به مرحله اجرا گذارند. بانک مرکزی موظف است بر اجرای این تبصره نظارت نماید.</p>
۶	<p>سرمایه‌گذاری بانک‌های تجاری در بازارهای دارایی از جمله املاک و مستغلات و ارز از سال دوم برنامه ممنوع است.</p>
۷	<p>وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منظور کاهش هزینه و ریسک ارتباطات بین‌المللی نظام بانکی، قوانین، آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های لازم را به منظور انطباق قواعد مربوط به فعالیت‌های مالی و پولی در ایران با استانداردهای مربوط به پول شویی و تأمین مالی تروریسم ظرف دو سال اول برنامه روزآمد کند به طوری که تعهدات ایران به گروه ویژه اقدام مالی (FATF) به انجام رسیده و ایران به‌عنوان عضو همکار این نهاد شناخته شود.</p>
۸	<p>بانک مرکزی جمهوری اسلامی موظف است به منظور ارتقای نظام اعتبارسنجی در شبکه بانکی و هم‌چنین ایفای نقش صحیح مدیریت ریسک اعتباری در بانک‌ها، تا پایان برنامه هفتم توسعه، سامانه اطلاعات مالی فعالان اقتصادی را راه‌اندازی کند به نحوی که اطلاعات این سامانه مبنای پرداخت تسهیلات به بنگاه‌های اقتصاد قرار گیرد.</p>
۹	<p>وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، به منظور کنترل ریسک سیستمی نظام بانکی، برنامه زمان‌بندی اعمال نظام مدیریت ریسک بر اساس استانداردهای بال، ظرف سال اول برنامه را اعلام و اجرا کند به گونه‌ای که به تدریج ظرف پنج سال، استانداردهای بال ۳ مبنای اعمال نظام مدیریت ریسک باشد. در همین چارچوب بانک مرکزی جمهوری اسلامی موظف است ذخایر احتیاطی بانک‌ها را پایش و در مقاطع سالانه برای اطلاع عموم گزارش نماید.</p>

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>به منظور فعال کردن بانک تخصصی صنعت و معدن در جهت تجهیز منابع مالی بخش صنعت و معدن و تشویق، ترویج و هدایت بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری‌های صنعتی و معدنی، توسعه کارآفرینی و کمک به انتقال فن‌آوری، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه اقدامات ذیل را در طول برنامه انجام دهد:</p> <p>الف - سهام کلیه شرکت‌های تحت پوشش بانک صنعت و معدن در دو سال نخست برنامه، به بخش‌های تعاونی و خصوصی داخلی واگذار خواهد شد.</p> <p>ب - خط اعتباری خاصی توسط بانک فوق برای حمایت از صنایع کوچک ایجاد می‌گردد.</p> <p>ج - به بانک صنعت و معدن اجازه داده می‌شود صندوق‌های خاص سپرده‌گیری برای رشته‌ها یا طرح‌های معین ایجاد کرده و از امکانات بازارهای مالی داخلی و خارجی در جهت اهداف مذکور در اساسنامه و مؤکد در این قانون استفاده کند.</p> <p>د - از سال اول برنامه هفتم سالانه ۵۰ درصد از تسهیلات اعطایی بانک صنعت و معدن (بر مبنای عملکرد سال قبل) از محل اعتبارات عمرانی بودجه‌های سنواتی فصول صنعت و معدن و تسهیلات صندوق توسعه ملی تأمین خواهد شد تا در جهت مأموریت‌های توسعه‌ای بانک مصرف شود.</p>	۱۰
<p>سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است به منظور تعمیق بازار سرمایه، اقدامات زیر را در طی سال‌های برنامه هفتم توسعه اجرایی نماید:</p> <p>- در سال اول برنامه امکان رتبه‌بندی شرکت‌های مختلف، کوتاه کردن فرآیند انتشار اوراق تأمین مالی، کاهش هزینه‌های انتشار و کاهش حداقل میزان تعریف شده برای تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بدهی، امکان تأمین مالی از طریق این ابزار را برای شرکت‌های مختلف فراهم گردد.</p> <p>- انحصار در اعطای مجوز فعالیت در بخش‌های مختلف اعم از کارگزاری، سبدگردانی و شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری رفع کند.</p> <p>- امکان افزایش عرضه اولیه سهام برای شرکت‌های جدید، از طریق تسهیل شرایط پذیرش شرکت‌ها در بازار سهام توسط سازمان بورس فراهم شود.</p>	۱۱
<p>بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف‌اند، ضوابط مورد نیاز برای تأمین مالی مشترک پروژه‌های بزرگ از طریق بازار سرمایه و شبکه بانکی را با اتکا به منابع داخلی یا خارجی تدوین کنند.</p>	۱۲
<p>بانک‌ها موظف هستند تضامین و وثایق نقدی واحدهای تولیدی که بابت دریافت تسهیلات در سیستم بانکی بلوکه شده است، هر ساله متناسب با میزان خالص بدهی واحدهای تولیدی به سیستم بانکی و یا در قبال دریافت تضامین غیر نقدی، آزاد کنند.</p>	۱۳
۲-ج) سیاست‌های ارزی	
<p>هرگونه قیمت‌گذاری ارز حاصل از صادرات بنگاه‌های خصوصی در طول برنامه ممنوع است. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با مشارکت دستگاه ذی‌ربط و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران موظف است، سازوکار لازم برای عرضه ارز بنگاه‌های فوق به قیمت روز به متقاضیان مجاز را در کشور فراهم کند.</p>	۱
<p>در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبنی بر فعال سازی منابع مالی و همچنین اصلاح و تقویت نظام مالی کشور، ترویج مصرف کالاهای داخلی، ارتقاء رقابت‌پذیری در تولید، حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاهای افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور و مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز، نظام ارزی کشور «شناور مدیریت شده» است. برای حفظ رقابت‌پذیری در تجارت خارجی با لحاظ تورم داخلی و جهان و جلوگیری از جهش‌های ارزی، نرخ حقیقی ارز در انتهای برنامه باید برابر با مقدار متوسط خود در سال ۱۴۰۱ باشد. نرخ حقیقی ارز در طول دوره نباید بیش از ۱۵٪ مقدار متوسط ۱۴۰۱ کاهش پیدا کند. بانک مرکزی مسئول گزارش فصلی نرخ حقیقی ارز از سال ۱۴۰۰ تا انتهای برنامه توسعه هفتم است.</p>	۲

ردیف	حکم پیشنهادی
۳	به منظور تقویت جایگاه نظارتی، سیاست‌گذاری و بازار سازی بانک مرکزی، فروش ارزهای دولت و شرکت‌های دولتی از طریق نظام بانکی در سامانه‌های رسمی کشور صورت می‌گیرد. ارزهای شرکت‌های دولتی تابعه وزارت نفت و دیگر ارزهای متعلق به دولت بلا واسطه به حساب خزانه واریز می‌گردد. بانک مرکزی صرفاً از طریق بازارهای رسمی مجاز به خرید ارز است.
۴	در طول دوره برنامه، پیمان‌سپاری ارزی درباره صادرات محصولات کشاورزی، فرش و صنایع دستی، خدمات فنی و مهندسی و صادرات محصولات دانش‌بنیان ممنوع است. بانک مرکزی موظف است سازوکارهای لازم را برای تضمین ورود ارزهای کلیه صادرکنندگان به چرخه اقتصادی کشور متناسب با سیاست ارزی و سیاست تجاری کشور طراحی و اجرا کند.
۵	در تمامی قراردادهای سرمایه‌گذاری که بخشی از سرمایه‌گذاری به شکل ارزی است و از محل دارایی‌های خارجی بانک مرکزی یا صندوق توسعه ملی یا منابع ارزی بانک‌های دولتی تأمین می‌شود، دولت موظف است در صورت جهش نرخ ارز (افزایش بیش از ۲۰ درصد)، از محل منابع حاصل از تجدید ارزیابی دارایی‌های خارجی بانک مرکزی و تجدید ارزیابی دارایی‌های ارزی صندوق توسعه ملی (هر دو به صورت سالانه)، تسویه پدهی سرمایه‌گذاران را تضمین نماید. تبصره ۱- صرفاً سرمایه‌گذارانی مشمول این امتیاز خواهند شد که به تعهدات خود طبق قرارداد عمل کرده‌اند و کل منابع ارزی دریافتی را با تأیید بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، صرف سرمایه‌گذاری در کشور کرده‌اند. تبصره ۲- چنانچه سرمایه‌گذار در طول دوره بازپرداخت، اقدام به فروش دارایی‌های حاصله از سرمایه‌گذاری کند، مکلف به پرداخت مابه‌التفاوت است.
۶	در طی سال‌های برنامه هفتم توسعه، تخصیص ارزهای بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی به واحدهای تولیدی به منظور واردات مواد اولیه، ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز در فرآیند تولیداتی که یا زنجیره‌های ارزش در کشور را تکمیل می‌کنند و یا مزیت‌های صادراتی دارند و همچنین اولویت‌های تعیین شده در راهبرد صنعتی کشور و حمایت از تولید، در اولویت قرار دارد. تبصره- گزارش ارزهای تخصیص داده شده به بخش‌ها و شرکت‌های مختلف و نحوه استفاده از آنها به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری بانک مرکزی و گمرک، هر شش ماه یک‌بار اعلام می‌شود.
۲-د) سیاست‌های تجاری (توسعه صادرات غیرنفتی، خدمات پشتیبان صادرات و...)	
۱	با هدف جهش صادرات غیرنفتی با رشد سالیانه ۲۰ درصد و تغییر تدریجی ترکیب صادرات کشور از صادرات مواد خام یا کالاهای با ارزش افزوده اندک به صادرات با ارزش افزوده بالا، وضع هرگونه محدودیت مقداری بر صادرات به دلیل کنترل قیمت‌های داخلی، تنظیم بازار و غیره در طول برنامه هفتم توسعه ممنوع است. برنامه اصلاح تدریجی قیمت نهادهای مورد استفاده در تولید محصولات صادراتی (انرژی، آب و غیره) در چارچوب اولویت‌های تعیین شده در راهبرد توسعه صنعتی، ظرف شش ماه توسط دولت اعلام خواهد شد. تبصره- تصمیم‌گیری درباره صادرات اقلام استراتژیک به موجب آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت جهاد کشاورزی و با مشارکت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اتاق ایران شش ماه پس از تصویب این قانون تدوین می‌گردد، انجام می‌شود.

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>الف) دولت مکلف است به منظور توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات، تقویت توان رقابتی محصولات صادراتی کشور در بازارهای بین‌المللی، سرمایه صندوق ضمانت صادرات ایران را سالیانه ۱۰ درصد از محل منابع صندوق توسعه ملی، فروش اموال مازاد دولت و انتشار اوراق با تعهد بازپرداخت توسط دولت افزایش دهد و از محل منابع حاصله برای تأمین مابه‌التفاوت نرخ‌های اعتباری و گسترش پوشش بیمه‌ای در کشورهای هدف برای صادرات کالا و خدمات، به‌ویژه صادرات خدمات فنی و مهندسی اقدام نماید.</p> <p>ب) صندوق ضمانت صادرات ایران موظف است، باهدف توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی، از طریق انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با صندوق‌های کشورهای هدف خدمات فنی و مهندسی نسبت به صدور ضمانت‌نامه با حداقل وثیقه اقدام نماید.</p> <p>تبصره- صندوق ضمانت صادرات ایران مکلف است ضمانت‌نامه‌های اعتبار بانکی مورد نیاز صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی را حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ درخواست صادر کند.</p>	۲
<p>دولت موظف است به منظور ارتقای لجستیک و حمل‌ونقل صادراتی، افزایش بهره‌وری در زنجیره تأمین شرکت‌ها و بسترسازی برای تبدیل شدن کشور به‌هاب ترانزیت و لجستیک تجاری در منطقه، از طریق سرمایه‌گذاری بخش غیر دولتی و مشارکت عمومی و خصوصی در توسعه و تجهیز زیرساخت‌های تجاری از جمله خطوط مواصلاتی، پایانه‌های صادراتی، توسعه و تجهیز خطوط مرزی، سردخانه‌ها، انبارها، مراکز سورتینگ و وسایط نقلیه حمل‌ونقل کالاهای صادراتی، تا پایان برنامه هفتم توسعه، سالیانه ۱۰ درصد رتبه کشور را در شاخص بین‌المللی عملکرد لجستیک نسبت به سال ۲۰۱۸ بهبود یابد.</p>	۳
<p>معادل ۱۰ درصد درآمد حاصل از عوارض و حقوق گمرکی به‌عنوان جوایز صادراتی و پوشش ریسک صادرکنندگان تخصیص یابد.</p> <p>تبصره- کلیه تشویق‌ها و امتیازاتی که برای صادرات کالا وجود دارد به صادرات خدمات نیز تسری می‌یابد.</p>	۴
<p>وزارت امور خارجه مکلف است ظرف یک سال از تصویب این قانون، رایزنان بازرگانی را برای ۲۰ شریک اصلی هدف صادراتی، از بین سه نفری که توسط اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران معرفی می‌شوند، بر اساس آیین‌نامه‌ای که با مشارکت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تدوین می‌شود، تعیین کند.</p> <p>تبصره ۱- اتاق ایران مکلف است هر شش ماه یک‌بار به‌صورت نظام‌مند و بر اساس شاخص‌های علمی و مشخص نظر فعالان اقتصادی (صادرکنندگان و واردکنندگان) را درباره عملکرد رایزنان بازرگانی ایران جمع‌آوری و به وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور خارجه منعکس کند.</p> <p>تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز است با تأیید وزارت امور خارجه از بین افراد حائز صلاحیت، نسبت به تعیین رایزن بازرگانی افتخاری در کشورهای فاقد رایزن بازرگانی، اقدام نماید.</p>	۵
<p>باهدف کاهش ریسک ناشی از عدم ارسال کالا (مواد اولیه واحد تولیدی) توسط فروشنده خارجی در مواردی که تمام یا بخشی از بهای کالا به‌صورت پیش‌پرداخت حواله می‌گردد شرایط لازم صدور بیمه‌نامه جبران خسارت خریدار (واحد تولیدی) توسط دولت پوشش داده خواهد شد. همچنین با تأیید اسناد تجاری انتقال وجه توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، خریدار (واحد تولیدی) از اتهام خروج غیرقانونی ارز مصونیت می‌یابد. وزارت امور خارجه موظف است از طریق کنسولگری با همکاری رایزن اقتصادی به منظور استیفای حقوق خریدار (واحد تولیدی) در صورت عدم ارسال کالا اقدام نماید.</p>	۶

ردیف	حکم پیشنهادی
۷	<p>به منظور تسهیل تجارت ایران با کشورهای همسایه (با تأکید بر عراق و افغانستان) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است:</p> <p>الف. شرایط تجارت با پول‌های ملی دو طرف را تسهیل کند.</p> <p>ب. برای این دسته از صادرکنندگان کالا عرضه اسکناس نقدی نیز به‌عنوان بازگشت ارز حاصل از صادرات پذیرفته می‌شود.</p> <p>ج. واردات کالا از طریق این کشورها در ازای صادرات محصولات ایرانی، بدون نقل و انتقال پول به مثابه بازگشت ارز حاصل از صادرات مجاز است.</p>
۸	<p>وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است به منظور گسترش همکاری‌های منطقه‌ای و تعامل با شرکای اصلی تجاری، هم‌پیوندی فعال با اقتصاد جهانی و رونق بخشیدن به تجارت خارجی اقدامات زیر را در بازه زمانی اجرای برنامه هفتم توسعه انجام دهد:</p> <p>۱- نسبت به انعقاد و تعمیق موافقت‌نامه‌های تجارت ترجیحی و آزاد با اولویت انعقاد موافقت‌نامه تجارت ترجیحی با هند، اندونزی و تایلند در میان‌مدت و تجارت آزاد در بلندمدت (از جمله اوراسیا) و گسترش و اجرای موافقت‌نامه تجارت ترجیحی با کشورهای ترکیه، پاکستان و افغانستان اقدام کند.</p> <p>۲- قانون مقررات صادرات و واردات و قانون امور گمرکی را با رویکرد تمرکز تسهیل امور گمرکی و تمرکز امور گمرکات در یک مدیریت واحد بازنگری نموده و به تصویب مرجع ذی‌ربط برساند.</p>
۹	<p>دولت موظف است از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی که اقدام به ساخت اسکله‌های صادراتی برای صادرات می‌کنند، از طریق واگذاری زمین و انعقاد قراردادهای ۹۹ ساله و ارائه تخفیف‌ها و ترجیحات مالیاتی، حمایت کند.</p> <p>تبصره- آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط وزارت راه و شهرسازی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، تدوین می‌شود.</p>
۱۰	<p>به‌منظور همگرایی در امر تجارت خارجی و جذب سرمایه‌گذاری و توسعه صادرات، سازمان توسعه تجارت و سازمان سرمایه‌گذاری خارجی ادغام می‌شوند و از ابتدای برنامه زیر نظر وزارت امور اقتصادی و دارایی فعالیت خواهند کرد.</p>
۱۱	<p>دولت موظف است، به منظور مشارکت در استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های بازار جهانی تا پایان برنامه شرایط لازم را برای عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی، فراهم آورد.</p>
۱۲	<p>بانک مرکزی ج.ا.ایران مکلف است:</p> <p>الف. بستر مقرراتی و فنی لازم را برای فعالیت صرافی‌های کشورهای همسایه در بازار متشکل معاملات ارزی و سامانه نیما فراهم کند و برای ایجاد شبکه امن انتقال ارز، صرافی‌های مورد اعتماد را به بازرگانان معرفی کند.</p> <p>ب. از ابزارهای پیام‌رسان جایگزین سوئیفت با کشورهای هدف تجاری استفاده کند (همچون پیام‌رسان سپام).</p> <p>ج. با همکاری وزارت امور خارجه با انجام توافقات دوجانبه با کشورهای هدف تجاری، روابط بین کارگزاری با بانک‌های خارجی را برقرار سازد.</p> <p>و. در تمام استانی مرزی برای تأسیس صرافی صدور مجوز را تسهیل کند.</p> <p>ز. مجوز افتتاح شعب بانک‌های خارجی را در مناطق آزاد مجاور استان‌های مرزی صادر کند.</p> <p>ح. نسبت به طراحی و اجرای یک کانال تبادل مالی با ثبات و مستقل با کشور هند بر مبنای روپیه و معافیت مالیاتی پرداخت‌های روپیه‌ای شرکت‌های هندی به‌ویژه برای نفت ایران اقدامات لازم را انجام دهد.</p>

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>گمرک ج.ا.ایران مکلف است:</p> <p>الف. زیرساخت‌های مورد نیاز برای اجرا و استقرار پنجره واحد در فعالیت‌های گمرکی را طی یک دوره زمانی شش ماهه فراهم نماید.</p> <p>ب. جهت رفع معطلی کامیون‌ها و تسریع بازرسی‌ها، گمرکات را طی دوره یک‌ساله تجهیز کند.</p> <p>ج. جهت رفع معطلی کامیون‌ها و تسریع بازرسی‌ها، ساعت ارائه خدمات گمرکی را به تدریج به 24 ساعت افزایش دهد.</p> <p>د: با همکاری وزارت راه و شهرسازی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، در مرز استان خراسان شمالی با ترکمنستان، گمرک و بازارچه مرزی دایر کند.</p> <p>و: با صدور مجوزهای لازم برای بخش خصوصی، انبارهای مناسب برای نگهداری محصولات، تجهیزات بسته‌بندی و سرتینگ جهت تجارت خراسان شمالی با ترکمنستان تأسیس کند.</p> <p>ز: تعداد دستگاه‌های X-Ray کامیونی و چمدانی در استان آذربایجان غربی را ظرف یک سال به دو برابر افزایش دهد.</p> <p>ح: با همکاری سازمان ملی استاندارد، آزمایشگاه‌های تأیید صلاحیت شده سازمان ملی استاندارد را در تمام استان‌های مرزی مستقر سازد.</p> <p>ط: با همکاری وزارت راه و شهرسازی، در جنوب کشور تجهیزات لازم همچون بارانداز، انبار و سردخانه را در پایانه‌های مرزی زمینی، دریایی و هوایی فراهم آورد.</p> <p>ی: گمرکات تمام استان‌های مرزی را مجهز به سیستم X-Ray کند.</p> <p>ک: با همکاری سازمان ملی استاندارد و وزارت جهاد کشاورزی برای بسته‌بندی و استانداردسازی محصولات صادراتی، پایانه‌های صادرات محصولات کشاورزی در استان‌های صادرکننده محصولات کشاورزی، ایجاد کند.</p>	۱۳
<p>وزارت امور خارجه مکلف است:</p> <p>الف. برای تجار خارجی با سابقه تجارت با ایران و مورد تأیید اتاق بازرگانی هر کشور، ویزای الکترونیک (بدون درج ویزا و مهر ورود در گذرنامه) صادر نماید.</p> <p>ب. با همکاری سازمان ملی استاندارد کشور، با کشورهای طرف تجاری ایران در مورد رعایت استانداردهای مورد قبول طرفین توافقات لازم را انجام دهند.</p> <p>ج. با همکاری دفتر قرنطینه و امنیت زیستی سازمان دامپزشکی کشور و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، نسبت به تسهیل مقررات قرنطینه‌های دامی اقدام کند.</p>	۱۴
<p>وزارت راه و شهرسازی مکلف است:</p> <p>الف. جاده‌های منتهی به گمرکات مرزی را ظرف دو سال بهسازی کند. دولت می‌تواند برای تجهیز منابع لازم نرخ تعرفه گذر از این راه‌ها را تعیین کند.</p> <p>ب. با همکاری گمرک ج.ا.ایران ظرف دو سال اول برنامه زیرساخت‌های مرز ریلی آستارا و بيله‌سوار را در استان گیلان فراهم و خط ریلی آستارا را به راه‌آهن سراسری متصل نماید.</p>	۱۵
<p>سازمان برنامه‌ریزی و بودجه کشور مکلف است تأمین مالی پروژه‌های تعریف شده در قالب توسعه حمل‌ونقل دریایی خزر را در اولویت تخصیص بودجه سالانه قرار دهد.</p>	۱۶
<p>سازمان توسعه تجارت ایران مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت در اسرع وقت نسبت به پر کردن خلاء موجود در زمینه کانتینرهای یخچال‌دار، از طریق افزایش ظرفیت‌های تولید داخلی و صدور مجوز واردات و ارائه تسهیلات به بخش خصوصی در این زمینه اقدام نماید.</p>	۱۷
<p>وزارت راه و شهرسازی مکلف است اتصال خطوط ریلی استراتژیک در مسیر جنوب به شمال کشور، را در اولویت وزارتخانه قرار داده و حداکثر طی یک برنامه ۲ ساله نسبت به تکمیل این محور بین‌المللی در داخل کشور اقدام نماید.</p>	۱۸

ردیف	حکم پیشنهادی
۱۹	<p>در راستای توسعه بندر چابهار، اقدامات زیر را طول سال‌های برنامه انجام می‌شود:</p> <p>(ف) وزارت امور خارجه مکلف است:</p> <ul style="list-style-type: none"> - پروژه سه جانبه هند-ایران-افغانستان در بندر چابهار را با طراحی کند، به نحوی که زمینه حضور ترکمنستان و ازبکستان در اجرای این پروژه فراهم شود. - زمینه تأسیس شرکت‌های مشترک ایرانی-هندی را فراهم آورد تا در طی سال‌های برنامه هفتم زمینه بهره‌گیری از تسهیلات ارائه شده به پیمانکاران بین‌المللی در سند سیاست تجاری هند جهت واردات، اجاره، اورهال و تعمیر تجهیزات مورد نیاز فراهم شود. <p>(ب) سازمان بنادر و دریانوردی مکلف است با همکاری وزارت امور خارجه نسبت به راه‌اندازی خطوط کشتیرانی منظم بین ایران و کشورهای هدف صادراتی به ویژه در بندر چابهار، ظرف دو سال اقدامات لازم را صورت دهند.</p> <p>(ج) وزارت نفت با همکاری وزارت راه و شهرسازی و وزارت امور خارجه مکلف است با هدف استفاده از ظرفیت‌های بندر گوادر برای توسعه چابهار و برای ورود به بازار صادرات گاز مایع، زیرساخت لازم برای اتصال خط لوله گاز ایران-پاکستان به ترمینال‌های ال‌ان‌جی موجود در بندر گوادر را ایجاد نماید.</p> <p>(د) وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با انعقاد موافقت‌نامه تجاری با کشور هند برای صادرات انرژی و مواد شیمیایی به این کشور، زمینه بهره‌مندی تجار ایرانی را از معافیت مالیاتی و تعرفه‌ای پیش بینی شده در سند سیاست تجاری کشور هند فراهم آورد.</p>
۲۰	<p>وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است به منظور فعال‌سازی راه‌آهن KTI و تسهیل مبادلات، تا سال دوم برنامه، منطقه ویژه اقتصادی سرخس را به منطقه آزاد تجاری-اقتصادی تبدیل نماید.</p>
۲۱	<p>وزارت دادگستری مکلف است با همکاری وزارت امور خارجه و اتاق ایران، سازوکار دوجانبه لازم را بین اتاق‌های بازرگانی کشورهای هدف تجاری (به ویژه کشورهای همچون عراق و سوریه) به منظور رسمیت بخشی به مراکز داوری و میانجی‌گری تجارت بین‌الملل مرضی‌الطرفین فراهم کند.</p>
۲۲	<p>اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران و اتاق اصناف ایران مکلف‌اند از طریق کارگروه ساماندهی تشکل‌های اقتصادی کشور^۱ به منظور جلوگیری از عدم فعالیت چندین تشکل در یک حوزه کاری و ایجاد نظم تشکلی، تشکل‌های صادراتی موازی را ادغام و یکپارچه نمایند و سامانه الکترونیکی تشکل‌های اقتصادی را با همکاری کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط راه‌اندازی و اطلاعات مرتبط با تشکل‌های اقتصادی را به اشتراک بگذارند.</p>
۲۳	<p>سازمان توسعه تجارت ایران مکلف است با همکاری سازمان ملی استاندارد در خصوص بسته‌بندی کالا و رعایت استانداردهای جهانی کیفیت، جهت حضور مؤثر بنگاه‌های ایرانی در بازارهای جهانی، به آنها خدمات مشاوره‌ای ارائه دهد.</p>
۲۴	<p>وزارت نفت با همکاری وزارت راه و شهرسازی مکلف است برای فعال‌سازی مسیرهای ترانزیتی کشور از طریق کاهش عوارض و قیمت سوخت پرداختی نسبت به قیمت‌های بین‌المللی به کشتندهای شرکت‌های خصوصی حمل‌ونقل در ترکیه و آسیای مرکزی، تا پایان سال اول برنامه جذابیت عبور از خاک ایران را بالا ببرد.</p>

۱ - ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی به منظور ساماندهی و زمینه‌سازی برای ادغام، یکپارچه‌سازی، شبکه‌سازی و انسجام تشکل‌های اقتصادی، کارگروهی متشکل از اتاق‌ها و با حضور (بدون حق رأی) نمایندگان تام‌الاختیار وزارتخانه‌های کشور، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، مرکز آمار ایران و کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران تشکیل می‌شود. دبیرخانه مشترک کارگروه، در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران مستقر خواهد بود.

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>به منظور ساماندهی، هماهنگی و انسجام سیاستی، و عدم ایجاد نهادهای موازی، دولت مکلف است نسبت به تغییر نام شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی به «شورای عالی توسعه تجارت» با ریاست معاون اول رئیس‌جمهور، که با ادغام «کمیته ماده یک» ذیل شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی تشکیل می‌شود، اقدام کند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ظرف مدت سه ماه شرح وظایف و ترکیب اعضاء شورای جدید را جهت تصویب در هیات وزیران ارائه نماید.</p>	۲۵
۳- ارتقای سرمایه‌گذاری	
<p>به منظور بروز رسانی تکنولوژی، واحدهای تولیدی مجازاند در طی سال‌های برنامه، هزینه واقعی استهلاک (اضافی) آن بخش از دارایی‌های ثابت استهلاک‌پذیر را که برای بازسازی، جایگزینی خطوط تولید یا توسعه و تکمیل خریداری کرده‌اند، متناسب با افزایش قیمت روز ماشین‌آلات، مستهلک کنند.</p>	۱
<p>به منظور فراهم کردن زمینه سرمایه‌گذاری عموم مردم در انواع طرح (پروژه)‌های تولیدی یا زیربنایی و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ترویج فرهنگ سرمایه‌گذاری غیرمستقیم و با هدف کاهش هزینه‌های تأمین مالی، هرگونه نقل و انتقال دارایی به/ از صندوق‌های تأمین مالی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری طرح (پروژه) که پذیرهنویسی آنها با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار انجام می‌شود، مشمول مالیات به نرخ صفر است.</p> <p>مالیات نقل و انتقال و سود ایجاد در شرکت‌های مؤسس، ناشی از انتقال آورده غیر نقدی به شرکت‌های سهامی در شرف تأسیس که به منظور ایجاد و تکمیل طرح (پروژه)‌های تولیدی صنعتی و کشاورزی، زیربنایی و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و حمل و نقل شکل می‌گیرد و مجوز عرضه عمومی و تأسیس آن از سازمان بورس و اوراق بهادار اخذ می‌گردد، و همچنین کلیه نقل و انتقالات مربوط به توافقنامه‌های باز خرید مشمول مالیات به نرخ صفر می‌باشد.</p> <p>تبصره- نقل و انتقال و سود ایجاد ناشی از نقل و انتقال دارایی شرکت مادر تخصصی (هلدینگ) به/ از شرکت‌های زیرمجموعه که برای انتقال به صندوق‌های تأمین مالی صورت می‌گیرد، مشمول مالیات به نرخ صفر است.</p> <p>تبصره ۲- انتقال دارایی به شرکت‌هایی که اکثریت سهام آنها متعلق به صندوق‌های تأمین مالی است به عنوان آورده غیر نقد در هنگام تأسیس یا هنگام افزایش سرمایه، مشمول مالیات نقل و انتقال با نرخ صفر است.</p>	۲
<p>سازمان بورس و اوراق بهادار، موظف است در سال اول برنامه نسبت به راه‌اندازی سامانه ابلاغ الکترونیکی و اجرای موارد فوق اقدام نماید:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- ارسال گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید از طرف شرکت به صاحبان سهام به جای استفاده از پست سفارشی ۲- انتشار اعلامیه‌های پذیرهنویسی و دعوت‌نامه‌های مجامع عمومی و اطلاعیه‌ها از طرف شرکت به شکل الکترونیکی، ۳- پذیرهنویسی و تعهد خرید سهام شرکت، به جای مراجعه به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی و تکمیل اوراق مربوطه، ۴- حضور در مجامع عمومی شرکت و اعمال حق رأی، ۵- صدور گواهینامه موقت سهام، اوراق سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید سهام شرکت به جای چاپ کاغذی آنها، ثبت نقل و انتقالات سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید سهام شرکت، به جای ثبت آنها در دفاتر کاغذی 	۳

ردیف	حکم پیشنهادی
۴	<p>وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به منظور حمایت از تأمین منابع مالی خارجی موردنیاز طرح‌های اقتصادی بخش خصوصی که توجیه فنی، اقتصادی آن به تصویب شورای اقتصاد رسیده باشد با اخذ تعهد بازپرداخت ارزی از استفاده‌کنندگان از این منابع و اخذ وثایق و تضامین لازم نظیر ضمانت‌نامه‌های بانکی، نسبت به صدور ضمانت‌نامه دولتی اقدام نماید.</p> <p>تبصره - به شرکت‌های دولتی اجازه داده می‌شود تا در قبال اخذ ضمانت‌نامه بانکی معتبر و قابل تعدیل با تغییرات نرخ ارز، برای صادرکنندگان کالاها و خدمات ایرانی و پالایش و فرآوری کننده محصولات خام ایرانی در خارج از کشور، با تصویب هیأت مدیره، ضمانت‌نامه شرکتی ارزی صادر نمایند.</p>
۵	<p>دولت مکلف است شرایطی را فراهم نماید که هر ساله تا سقفی که به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، اشخاص حقوقی غیردولتی دارای توان بازپرداخت ارزی، از طریق انتشار اوراق بهادار ارزی، طرح‌های (پروژه‌های) دارای محصول صادراتی خود را تأمین مالی نمایند. آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه‌بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p> <p>تبصره ۱- دستورالعمل تعیین منشأ ارز قابل استفاده برای خرید اوراق بهادار موضوع این بند توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ می‌شود.</p>

حکم پیشنهادی	ردیف
<p style="text-align: center;">۴- کاهش فقر و بهبود توزیع درآمد</p> <p>دولت موظف است طی دو سال اول برنامه، نظام تأمین اجتماعی چندلایه فراگیر را در چهار سطح، برقرار کند:</p> <p>سطح اول: درآمد مکفی جهت تأمین حداقل معیشت برای خانوارهای فقیر و آسیب‌پذیر از طریق اسقرار نظام مالیات بر مجموع درآمد خانوار و گسترش پایه‌های مالیات بر ثروت و شناسایی افرادی که درآمد کمتری از سطح آستانه دارند، براساس آزمون وسع^۱، این خانوارها مشمول پرداخت‌های حمایتی زیر قرار می‌گیرند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - دامنه شمول پرداخت‌های حمایتی و مساعدت‌های اجتماعی دولت از جمله طرح هدفمندی یارانه‌ها و... صرفاً محدود به این خانوارها است. - سبد سهمیه انرژی قابل مبادله به این خانوارها اعطا می‌شود، به نحوی که عواید حاصل از فروش سهمیه انرژی به یک کارت بانکی مخصوص واریز شده و با آن امکان خرید خوراکی‌های سالم و فرآوری نشده مانند میوه و گوشت و لبنیات و ... وجود داشته باشد. <p>سطح دوم: گسترش چتر بیمه تأمین اجتماعی (بیمه بازنشستگی، بیمه درمان و بیمه بیکاری)، از طریق:</p> <ul style="list-style-type: none"> - افرادی که مشمول هیچ نوع بیمه تأمین اجتماعی نیستند و توان پرداخت حق بیمه ندارند (خانوارهای نیازمند و فاقد بیمه تأمین اجتماعی)، به صورت خودکار مشمول بیمه خواهند شد. - پس از ثبت نام عمومی داوطلبانه افراد، در صورتی که هر فردی مشمول آزمون وسع قرار گیرد^۲ (درآمد خانواده از سطح آستانه‌ای پایین‌تر باشد و یا ۶ ماه از زمان بیکار شدن وی نگذشته باشد) دولت حق بیمه تأمین اجتماعی آنها را پرداخت خواهد کرد. - تسهیل شناسایی افراد بیکار و برقراری سریع بیمه بیکاری. - ۵۰ درصد حق بیمه افرادی که سابقه بیمه تأمین اجتماعی ندارند و توسط بنگاه‌های اقتصادی استخدام می‌شوند، به مدت دو سال، توسط دولت پرداخت گردد. <p>سطح سوم: نظام بازنشستگی عایدی معین و سهام معین با اصلاحات ساختاری در حوزه بیمه‌های تأمین اجتماعی، جهت افزایش کارایی نظام بازنشستگی، با بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی.</p> <p>سطح چهارم: افزایش سالانه بیست درصدی سرمایه صندوق بیمه حوادث و اعطای مسئولیت برای مقابله با حوادث غیرمترقبه ملی، بخشی و فردی، با فروش دارایی‌های مازاد دولت و واگذاری زمین.</p>	۱
<p style="text-align: center;">۵- تحقق بخشی به آمایش سرزمین</p> <p>به منظور ارتقا جایگاه سند آمایش سرزمین، در طی سال‌های برنامه هفتم توسعه، دولت و مجلس شورای اسلامی موظفند:</p> <p>الف. تمامی قوانین و مقررات و تصمیمات و سیاست‌ها را صرفاً با انطباق با «سند ملی آمایش سرزمین» تدوین و اجرا کنند.</p> <p>ب. تا سال سوم برنامه، زیرساخت‌های استقرار بنگاه‌های اقتصادی بزرگ و سکونت جمعیت و نیز کسب و کارهای پشتیبان آنها را فراهم کند.</p> <p>ج. مناطق ده گانه آمایشی به عنوان مناطق برنامه‌ریزی، مبنای ارائه برنامه توسعه میان استانی قرار گیرد و سازمان برنامه و بودجه با همکاری وزارت کشور و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران، برنامه‌های توسعه منطقه‌ای (بین استانی) را تدوین و ارائه کنند.</p>	۱

۱- آزمون وسع یا آزمون وسایل، بررسی رسمی وضع مالی یک فرد به منظور تعیین نیاز آن به دریافت کمک‌های دولتی است.
 ۲- پس از پیاده‌سازی آزمون وسع این طرح قابلیت اجرا خواهد داشت.

ردیف	حکم پیشنهادی
۶- اصلاحات حکمرانی	
۶-الف) چابک سازی نظام اداری	
۱	دولت مکلف است تا پایان برنامه هفتم توسعه، حداقل ۸۰ درصد از فرایندهای اداری که اکنون نیاز به مراجعه حضوری مردم دارد را با توسعه دولت الکترونیک از این طریق تغییر دهد. در اجرای این کار، فعالیت‌های مربوط به مراحل انجام کسب‌وکار در اولویت قرار می‌گیرند به گونه‌ای که فرایند ثبت شخص حقوقی بر پایه امضای الکترونیکی تا پایان سال اول به صورت کامل قابل انجام باشد.
۲	شوراها و هیات‌های که به ریاست رئیس‌جمهور اداره می‌شوند به استثنای شوراهایی که در قانون اساسی و یا بر اساس حکم حضرت امام ره و مقام معظم رهبری ایجاد شده‌اند، با هدف انسجام بخشی به نظام تصمیم‌گیری از طریق تجمیع و ادغام موارد مشابه با پیشنهاد سازمان اداری و استخدامی کشور و تصویب شورای عالی اداری منحل می‌شوند و مسئولیت‌های به وزیر مربوط منتقل می‌شود.
۶-ب) بهبود محیط کسب‌وکار	
۱	قوه قضائیه موظف است با هدف حذف موانع حقوقی محیط کسب‌وکار در فرایند ثبت شرکت نسبت به انجام امور زیر اقدام کند: الف. تا پایان سال اول اجرای برنامه، نسبت به تفکیک امور تصدی و حاکمیتی مربوط به ثبت شرکت‌ها و واگذاری امور تصدی به اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون اقدام کند. ب. تا پایان سال دوم نسبت به از بین بردن موانع شروع کسب‌وکار از طریق ثبت شرکت از جمله کاهش مجوزهای لازم برای فعالیت شرکت‌ها و کاهش میانگین زمانی ثبت شرکت توسط متقاضیان به ۷۲ ساعت اقدام کند.
۲	صدور مجوز برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و تخصصی داخلی و خارجی به اتاق‌های سه‌گانه کشور شامل اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون مرکزی و اتاق اصناف ایران واگذار می‌شود. تبصره- اتاق‌های بازرگانی موظف‌اند که برنامه دوساله برگزاری نمایشگاه‌ها را به اطلاع عموم فعالان اقتصادی برسانند.
۳	به منظور ترویج نوع دوستی مؤثر و هدایت اقدامات مسئولیت اجتماعی صاحبان کسب‌وکار به سمت اقدامات اثربخش، دولت مکلف است مشوق‌های لازم از جمله تسهیل صدور مجوزهای ضروری، ارائه آمار و اطلاعات مورد نیاز، ارائه تسهیلات، معافیت‌های مالیاتی و غیره را جهت حمایت از کارآفرینان اجتماعی و کسب‌وکارهای اجتماعی ارائه کند. سازوکار بهره‌برداری از این مشوق‌ها به موجب آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با مشارکت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تدوین می‌شود، انجام می‌گیرد.